

OPPIMISTULOSTEN ARVIOINNIN TAVOITTEET JA PERIAATTEET SEKÄ KEHITTÄMISHAASTEET

Opetusneuvos Anu Räisänen

ARVIOINNIN TAVOITTEET

- Hankkia ja analysoida tietoa
  1. valtakunnallisen koulutuspoliittisen ja koulutuksen kehittämisen pohjaksi
  2. koulutuksen paikallisen kehittämistyön ja päätöksenteon perustaksi
- Tukea opiskelijoiden oppimista, opetustoimen henkilöstön työtä ja oppilaitosten kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä – myös paikallisella tasolla

- *suunnitelmallisuus ja tavoitteiden kattavuus*
  - *luotettavuus ja vertailukelpoisuus*
  - *hyödynnettävä olemassa oleva tieto*

OPPIMISTULOSTEN ARVIOINNIN TAVOITTEET

- Tuottaa valtakunnallista arviointitietoa koulutuksen laadusta ja tuloksista
- Tuottaa tietoa tutkinnon perusteiden tavoitteiden saavuttamisesta, osaamisen tasosta, osaamisen vastaavuudesta työelämän tarpeisiin ja valmiuksista jatko-opintoihin
- Varmistaa koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista
- Tukea koulutuksen laadun parantamista ja toiminnan jatkuvaa kehittämistä

OPPIMISTULOSTEN ARVIOINNIN PERIAATTEET

- Tieto tuotetaan ammattiosaamisen näytöistä – ei erillisiä tehtäviä, näyttöjä ja testejä
- Arviointi perustuu tutkintojen perusteisiin ja ammattiosaamisen näyttöjen laatuvaatimukseen ja taustamuuttujiin
- Palaute järjestäjille
- Kansalliset raportit: väliraportit ja loppuraportit
- Arvioinneista päätetään OKM:n arviointisuunnitelmassa
- Elinikäisen oppimisen avaintaidot ja ammattitaitoa täydentävät tutkinnon osat arvioidaan otantaperustaisesti

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖJEN TAVOITTEET

- Varmistaa ammatillisen koulutuksen laatua
- Yhtenäistää opiskelijan arviointia
- Tuottaa tietoa oppimistuloksista sekä opetussuunnitelman perusteiden, koulutuksen järjestäjän paikallisten opetussuunnitelmien, opetusjärjestelyiden sekä ohjaus- ja tukitoimien toimivuudesta
- Tuoda työelämän edustajat entistä aktiivisemmin mukaan ammatillisen koulutuksen suunnitteluun, toteutukseen ja ammattitaidon arviointiin

NÄYTTÖTOIMINNAN LAATUVAATIMUKSET 1 (2)

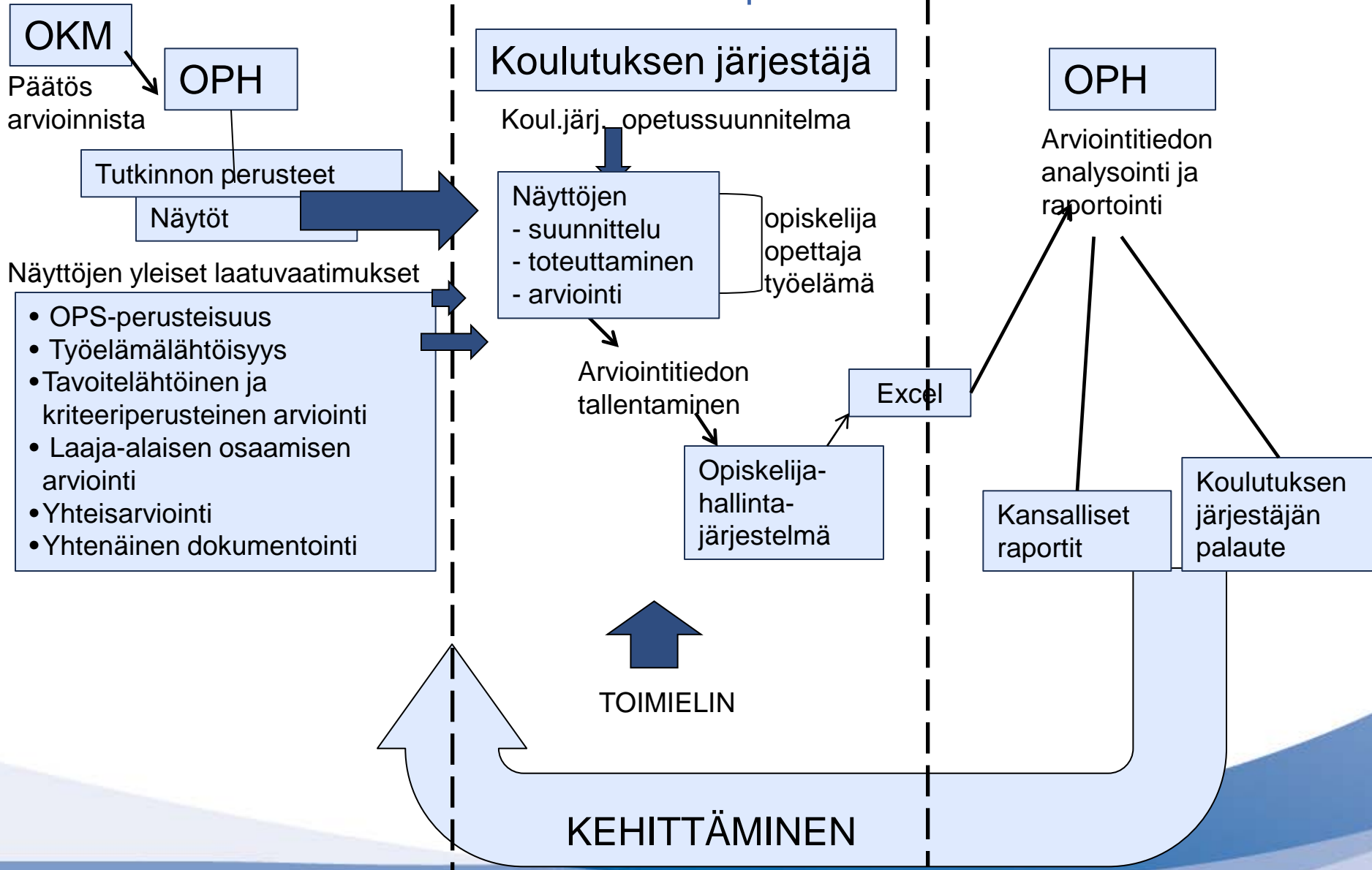
- Osaamisen, arvioinnin kohteet ja kriteerit vastaavat tutkintojen perusteita
- Näyttöjen suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi toteutetaan oppilaitosten ja työpaikkojen yhteistyönä
- Näytön arvioinnin kohteet ja kriteerit on päätetty ennalta ja ne ovat kaikkien osapuolten tiedossa

NÄYTTÖTOIMINNAN LAATUVAATIMUKSET 2 (2)

- Näytöissä tulee arvioida laaja-alaista, toiminnallista, tiedollista, sosiaalista ja reflektiivistä osaamista
- Näyttöjen arviointiin osallistuvat opettaja, työelämän edustaja ja opiskelija
- Näyttöjen arviointi dokumentoidaan kaikissa tutkinnoissa yhdenmukaisella tavalla

Ammatillisen koulutuksen oppimistulosten arviointiprosessi

OPPIMISTULOSTEN ARVIOINNIN KEHITTÄMISHAASTEITA

- Arvioinnin oikeudenmukaisuuden varmistaminen
- Arvioinnissa tarvittavan tiedon riittävyys
- Arvioinnin ja koko prosessin luotettavuuden varmistaminen
  - opiskelijan arvioinnin kriteeriperusteisuus
  - näyttöjen sisältövaatavuuserot
  - näyttöympäristön vaikutukset
  - arvioijan vaikutukset
- Opiskelijan henkilökohtaisten tekijöiden vaikutukset
- Laadullisen arvioinnin tarve (itsearviointi, indikaattorit, vertaisarvioinnit....)

OPPIMISTULOSTEN ARVIOINNIN KEHITTÄMISHAASTEITA jtk...

- Osaamisen siirtovaikutusten (transfer) huomioon ottaminen
- Näyttöjen ulkopuolelle jäävän osaamisen arviointi
  1. tietojärjestelmien hyödyntäminen arvioinnissa
  2. sähköisen tietojärjestelmän kehittäminen
- Raportointi- ja palautejärjestelmän toimivuus
- Tulosten levittäminen
- Tulosten hyödyntäminen paikallisella ja kansallisella tasolla
- Arvioinnin vaikuttavuus (follow up)
- Varmistaminen, että kyse on arvioinnista....

Oppimistulosten arviointi

Järjestäjien taustatiedot: koko, sijainti, opetuskieli, järjestämismuoto, koulutustehtävän monipuolisuus

Opiskelijan taustatiedot: sukupuoli, äidinkieli, valintatoive, aiemman koulutuksen keskiarvo, työkokemus

Erityisopiskelijoiden erityispiirteet: esimerkiksi opetussuunnitelman mukauttaminen

Oppimistulosarvosanat

Prosessien laatu

- Työssäoppimista ja ammatti-osaamisen näyttöjä koskevat muuttujat
- Prosessi-indikaattorit (poissalot, keskeyttäminen, läpäisy, Opiskelijoiden tyytyväisyys)

Edellytykset

- Opettajien kelpoisuus
- Opettajien koulutus, työelämäjaksot
- Lähiopetus, opetuksen/ohjauksen määrä, koulutetut työpaikkaohjaajat
- kustannukset (top, näytöt)

Yhteys vaikuttavuuteen

- keskeyttäminen
- läpäisy
- työllistyminen
- jatko-opinnot

- Ennustavat mittarit (hyvinvointi-, tyytyväisyysmittarit, opetuksen/ohjauksen laatu)
- Seuraustulokset (oppimistulos, työllistyminen)
- Tulos toiminnan seurauksena

ARVIOINNIN UUDET PIIRTEET: KEVÄT 2011

Koulutuksen järjestäjä		- Itse-arviointi - Laadulliset tunnusluvut	Arviointikäynnit 4-5 /tutkinto
Metsä			
Rakennus		Lisäanalyysit: • Tehtävät • Näyttösuunnitelmat	Arviointiseminaari Workshop/ paneeli Vertaisarviointi

● Näytöt

ARVIOINNIN PERIAATTEET (lait ja VNA 1061/2009)

- Suunnitelmallisuus ja tavoitteiden kattavuus
- Luotettavuus ja vertailukelpoisuus sekä oikeudenmukaisuus
- Hyödynnettävä olemassa oleva tieto (tilastot, rekisterit ja muut tieto)
- Järjestäjien tulee arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin
- Järjestäjille ja oppilaitoksille tulee toimittaa niitä koskevat arviointitulokset
- Järjestäjän tulee osallistua kansalliseen arviointiin ja tuottaa viranomaisen edellyttämät tiedot
- Keskeiset tulokset tulee julkistaa
- Opetushallitus vastaa oppimistulosten arvioinnista kansallisella tasolla

MITÄ ARVIOINTI ON? JA MITÄ VARTEN SE ON?

Mitä:

- ◆ Mittaamista, toiminnan/tulosten kuvaamista
- ◆ Analyyttistä ja suunnitelmallista interventioiden ja organisaatioiden prosessien, rakenteiden, tulosten ja vaikutusten arvon, vahvuuksien tai kehittämiskohteiden määrittämistä (= arvottaminen) tavoitteena toiminnan ja tulosten parantaminen
- ◆ Tulkinallista analyysia siitä, miten toiminnalle asetetut tavoitteet on saavutettu

Miksi:

- ◆ Eri osapuolten tietoisuuden lisäämiseksi sekä kehittämisen että päätöksenteon perustaksi (kehittävä & ohjaava tehtävä) (vrt. FORMATIIVINEN)
- ◆ Tilivelvollisuuden vuoksi (kontrollitehtävä) (vrt. SUMMATIIVINEN)
- ◆ ***Arvioinnin määrittäminen suhteessa arvioinnin tehtäviin ja tavoitteisiin***
- ◆ ***vrt. FORMATIIVINEN JA SUMMATIIVINEN ARVIOINTI***
- ◆ ***Arviointi on AINA ARVOTTAVA kannanotto!***

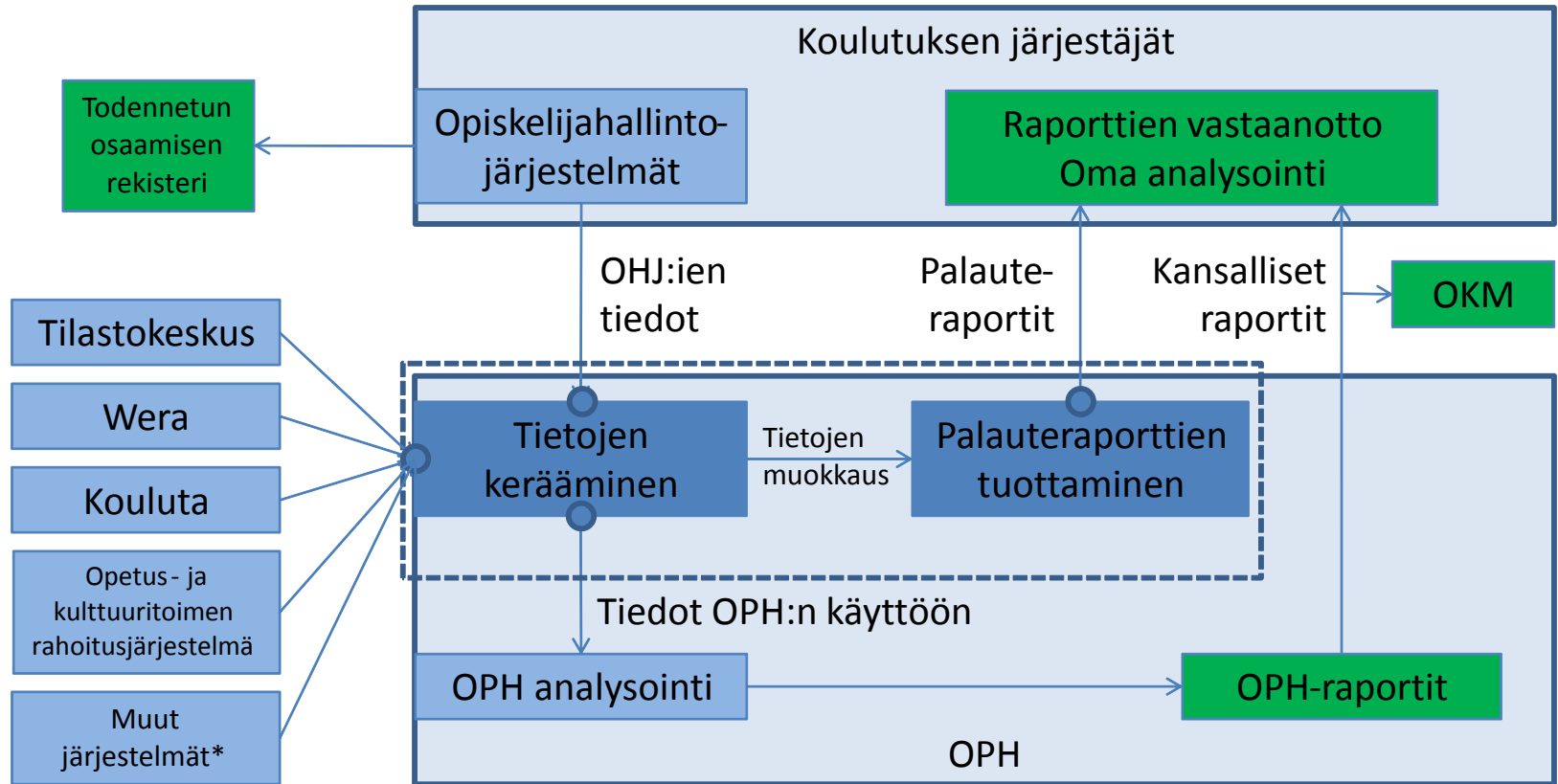

Sähköinen arviointijärjestelmä

- ◆ Tieto tuotetaan ammattiosaamisen näytöistä
- ◆ Arviointi perustuu tutkintojen perusteisiin ja ammattiosaamisen näyttöjen laatuvaatimukseen
- ◆ Taustamuuttajat: opiskelija, prosessi, resurssitekijät
- ◆ Tieto suoraan opintohallintojärjestelmästä
- ◆ Mukana kaikki tutkinnot
- ◆ Rekistereiden hyödyntäminen (lainsäädäntö, opiskelijatunnus)
- ◆ Sähköinen raportointi järjestäjille + omat vertailut
- ◆ Tyytyväisyys- ja hyvinvointimittareiden kehittäminen ja testaaminen
- ◆ Laajentaminen näyttötutkintoihin (ei at ja eat)
  - Kansallinen seurantaraportti vuosittain
  - Tutkintokohtaiset raportit joka 5. vuosi
  - Tutkintokohtainen laadullinen lisäaineisto

Oppimistulosten arvioinnin sähköistäminen

* Kaikille tarvittaville tiedoille ei ole olemassa tai tiedossa lähtöjärjestelmää

AMOP-järjestelmä
Ei liity suoraan AMOP:iin

● AMOP rajapinta/liityntä

Anu Räisänen